

Muista elinluovutuksen mahdollisuus 25.11.2019

Heidi Brusin
Vs. elinluovutuskoordinaattori

ELINLUOVUTUSTOIMINTA SUOMESSA

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN ELINLUOVUTUKSIA KOSKEVAN TOIMINTAOHJELMAN TAVOITE:

”KAIKKI POTILAAT, JOTKA SAIRAUTENSA JA LÄÄKETIETEELLISEN ARVION PERUSTEELLA HYÖTYVÄT ELINSIIRROSTA, SAAVAT HYVIN TOIMIVAN SIIRTEEN OIKEA-AIKAISESTI JA YHDENVERTAISESTI.”

- ✓ ELINLUOVUTUSTOIMINTA ON SAIRAALAN NORMAALIA TOIMINTAA
 - ✓ ELINLUOVUTUSSAIRAALOINA TOIMIVAT KESKUSSAIRAALAT JA YLIOPISTOLLISET KESKUSSAIRAALAT

- ✓ SUOMESSA TEHTÄVÄT ELINSIIRROT ON KESKITETTY HELSINGIN YLIOPISTOLLISEEN KESKUSSAIRAALAAN

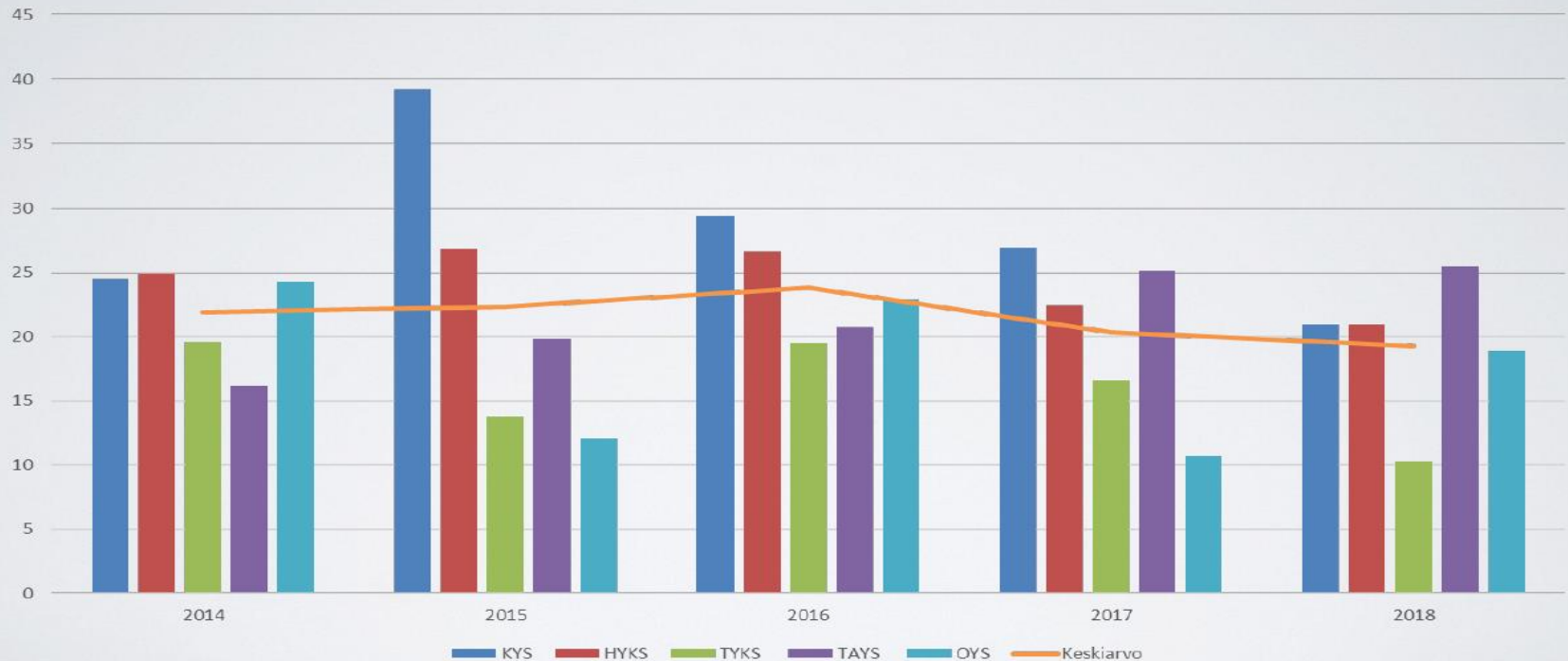
- ✓ SUOMESSA LÄHES KAIKKI ELINSIIRROT TEHDÄÄN AIVOKUOLLEILTA LUOVUTTAJILTA SAATAVILLA ELIMILLÄ.
 - ✓ YHDELTÄ LUOVUTTAJALTA SAADUILLA ELIMILLÄ HOIDETAAN KESKIMÄÄRIN KOLME-NELJÄ POTILASTA, MUTTA JOPA SEITSEMÄN IHMISTÄ VOI SAADA ELIMEN SAMALTA LUOVUTTAJALTA

- ✓ ELÄVÄLTÄ LUOVUTTAJALTA MUNUAISSIIRTOJA ON TEHTY 1.1. - 18.9.2019 YHTEENSÄ 16, JOISTA 5 ON TEHTY LAPSILLE.

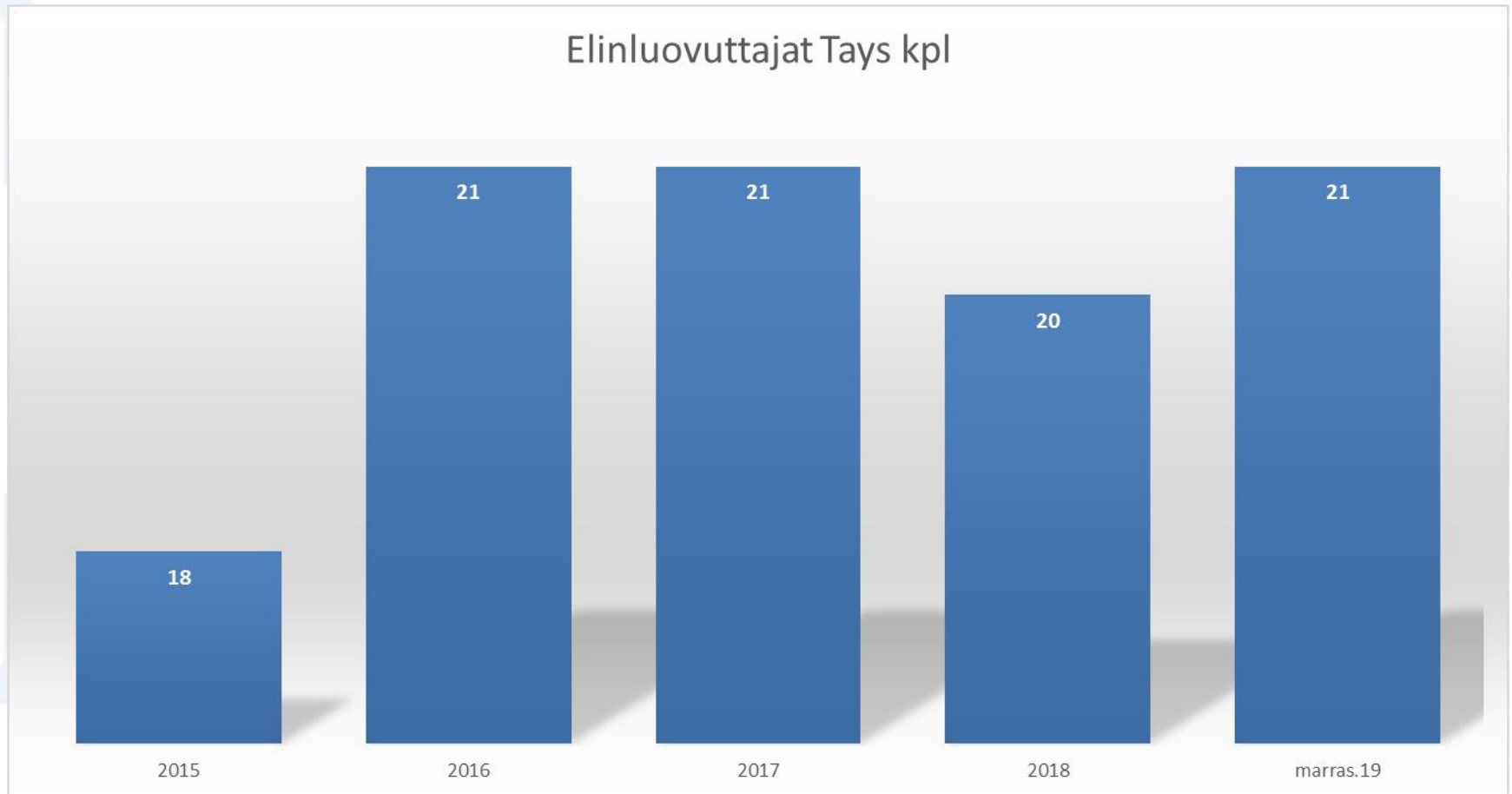
Elinluovuttajien määrä Erva-alueittain (PMP) 2014-2018

→ Kansallinen tavoite 30 pmp eli ~170 luovuttajaa (v.2018 108)

ELINLUOVUTTAJAT ERVA-ALUEITTAIN

Tays toteutuneet elinluovuttajat (kpl)

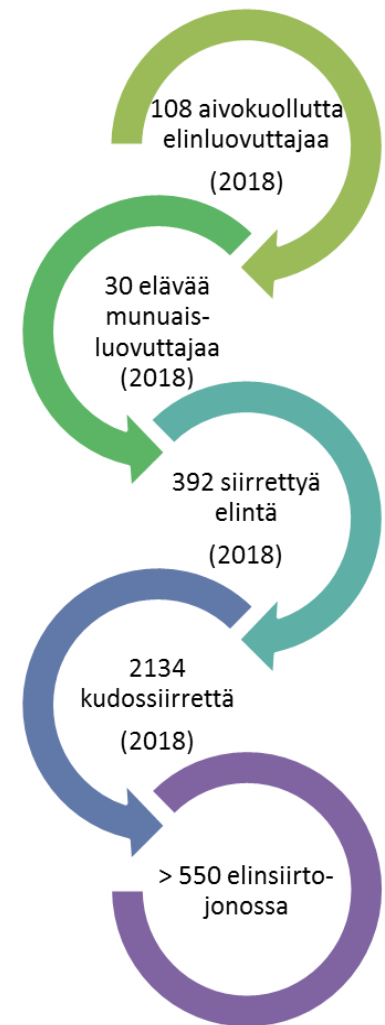
✓ 5-10 % ELINSIIRTOA ODOTTAVISTA IHMISISTÄ MENEHTYY, KOSKA HEILLE EI LÖYDY SOVELTUVAA SIIRRÄNNÄISTÄ

✓ HENKEÄ PELASTAVA TOIMENPIDE JA AINOA PARANTAVA HOITOMUOTO.

✓ YKSI SIIRRETTY MUNUAINEN SÄÄSTÄÄ YHTEISKUNNAN KUSTANNUKSIA 40 000€ VUODESSA VERRATTUNA DIALYYSIHOITOIHIN. TÄLLÄ HETKELLÄ PUOLET SIIRRETYISTÄ MUNUAISISTA TOIMII VÄHINTÄÄN 20 VUOTTA.

✓ SCANDIATRANSPLAN (TANSKA, SUOMI, ISLANTI, NORJA, RUOTSI JA VIRO)

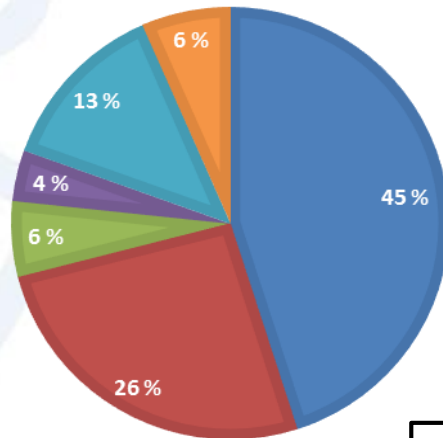
✓ KRIITTISESTI SAIRASTA NEUROLOGISTA POTILASTA HOIDETTAESSA MUISTA ELINLUOVUTUKSEN MAHDOLLISUUS.

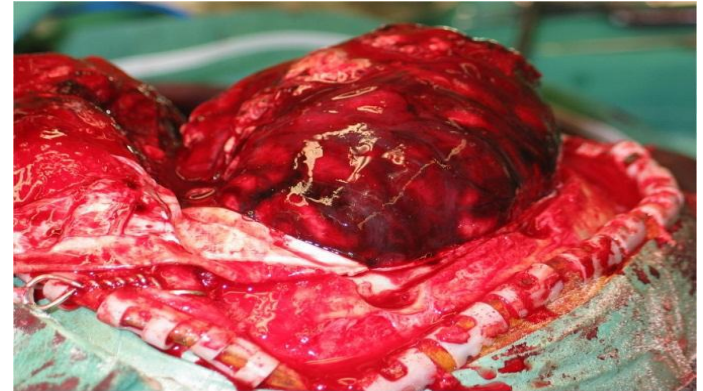
Aivokuoleman syyt Suomessa 2018

AIVOKUOLEMAN SYYT 2018

- SAV/SDH
- ICH
- Aivoinfarkti
- Trauma liikenne
- Trauma muu
- Anoksia post asystole

Keski-ikä 54,5 v
Nuorin 2 v
Vanhin 82 v

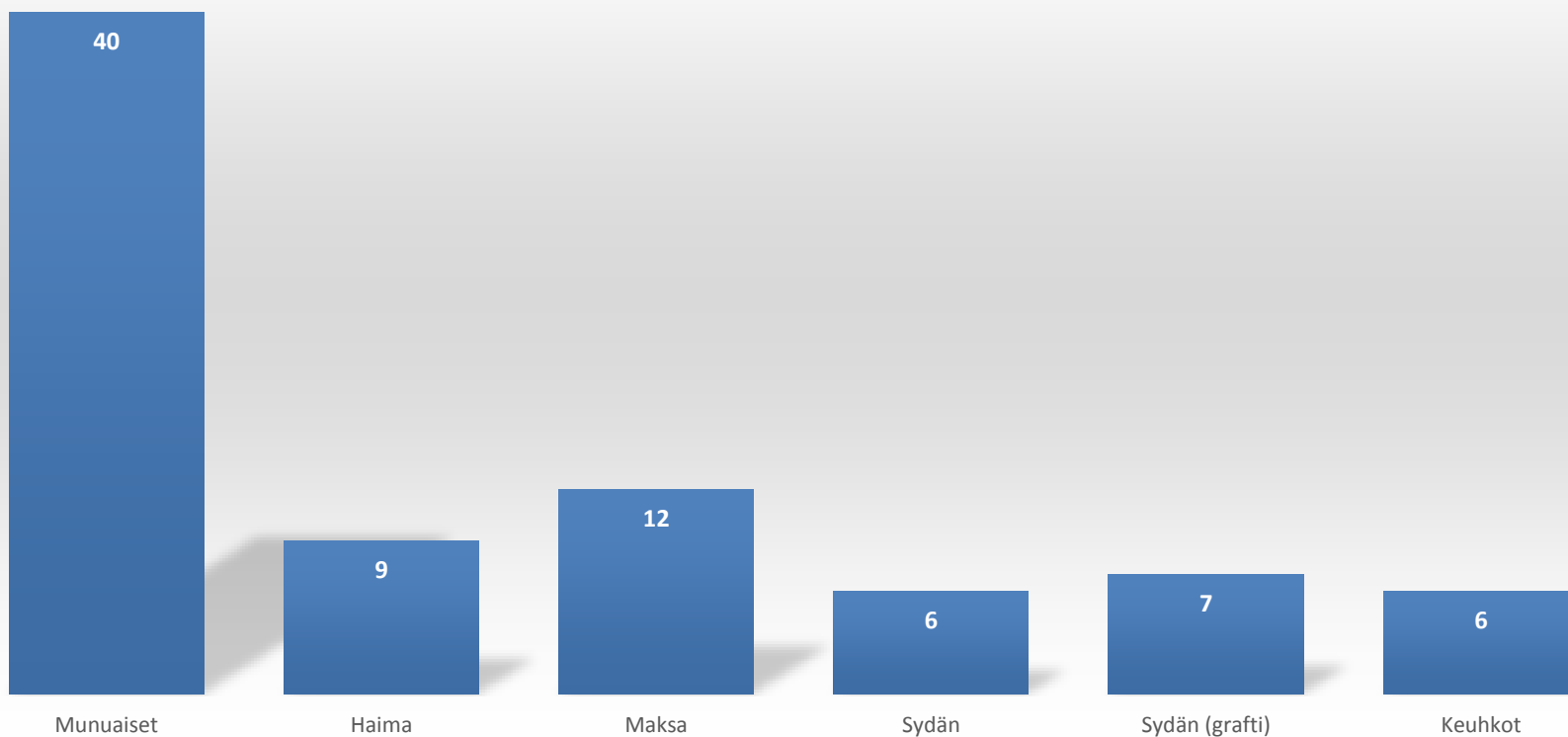

Luovutetut elimet Taysissa ad 29.10.2019

Tays luovutetut elimet ad 29.10.2019

40 x 40 000€ / vuosi
= 1,6 milj€ / vuosi

Ensihoito

- ✓ Ennen hoidon rajausta – Muista elinluovutuksen mahdollisuus
- ✓ DNR –päätös ei ole este elinluovutukselle
- ✓ Potentiaaliset luovuttajat
 - Aivokatastrofi (SAV/SDH, ICH, aivoinfarkti)
 - Trauma (kuten hirttäytynyt, ampumavamma)
 - Intoksikaatio
 - Globaali-iskemia (elvytetty)
- ✓ Hyvä potilaan hoito on samaa kuin hyvä potentiaalisen elinluovuttajan hoito

- Peruselintoimintojen tukeminen
- Riittävä kudospertuusion ylläpito

Muista elinluovutuksen mahdollisuus!

Kriittisesti
neurologi-
sesti sairas

GCS < 8,
syvästi
tajuton

Ennuste
lohduton

KONTRAINDIKAATIOT:

- HEPATIITTI B
- HIV
- IKÄ >85 V.
- MALIGNITEETTI 5V. SISÄLLÄ
(PAITSI BASALIOOMA TAI AIVOTUUMORI)

KIITOS!

